

KURJER LITEWSKI

w WILNIE DNIA 3. Marca V. S. ROKU 1806.

ROSSYA

S. PETERSBURG. VS. 20 lutego. W mieście Moskwie formowany będzie batalion garnizonowy, pod imieniem Penzeńskiego. Wileńskiej szkoły rycerskiej Kapitan Ludwik otrzymał rangę Majora. Zostają komendantami półków: Wielikoustiużskiego garnizonowego Półkownik Mainow; Penzeńskiego Półkownik Salcer. Kostromskiego muszkietyerów Major Fitzner; z pionierów Major Berg. Półkownik Berdaiew będzie Szefem Twerskiego dragonii. GL. Rozen umieszczony w armii. Półownik Tuczów 4 w Tauryjskim półku grenadyerów. Polegli w bitwie z nieprzyjacielem wymazani z rang listy: fligel Adiutant Graf Tisenhausen; Major Sabunaiew, Chorąży Bardowski. Jakoteż umarli GM. Bibikow. Leibkirysyerów komendant Półkownik Czyrykow uwolniony od służby; 9 półku artylleryi Półkownik Essipow z rangą GM. i mundurem. Graffowie; Tyszkiewicz i Ozarowski 4 zostają kornetami.

Stanu Konsyliarz Rosing będzie Wice Gubernatorem Permskim. Wdowie Aktualnego stanu Konsyliarza Jamieńskiego w nadgodę zasług mężowskich połowę gaży w pensją dożywotnią zamieniono. Kolleski Konsyliarz Kołokolcow został Wice Gubernatorem Kazańskim; Stanu Konsyliarz Zawarzycki Wiborgskim, Kolleski Konsyliarz Bucharin Włodzimirskim. Stanu Konsyliarz, Smoleńskiej izby kryminalney Prezydent Denibekow ozdobiony orderem S. Anny 2 klasy. Kazański Gubernator Mansurow odebrał reskrypt, w którym J. J. M. wychwała porządek kwitnący w tej Gubernii. Kazanemu dawać po 200 rubli co miesiąc stołowych pieniędzy. Leibchirurg Villié został głównym Inspektorem Medycyńskiego wydziału w departamencie wojenno lądowym. Marszałkowi Tołstoy przez reskrypt oświadczono ukontentowanie, że chociaż w r. prz. nadzwyczaj wielki był wydatek, atoli jego staraniem zostały w kassie summy znaczne.

Z Kiachty wiadomość odebrano, że Graf Gołowkin poseł d. 20 grudnia wiechał do granic Chińskich. Spotykali 2 XX. Mongulscy; przy strzelaniu z armat oświadczając szczególne poważenie dla dworu Imperatorsko-Rossyjskiego.

Kopia. JW. Taynemu Sowiernikowi Mińskiemu Gubernatorowi Karnieiwemu. Kijowski Woienny Gubernator donosił mnie o żądaniu Obywateli Gubernii Mińskiej przez Marszałka Gubernskiego przed W. Jmcią Panem oświadczonym, ażeby termin kontraktów Mińskich, który podług zwyczaju trwał do tąd przez jeden tylko dzień 8go Marca, dla wydarzających się z przyczyny krótkiego onych czasu, tak w układach iako przyznaniu tranzaktów trudności, był rozciągnięty i naznaczony od dnia 1 do dnia 13 Miesiąca Marca.

Ze względu na takowe pobudki, oraz fundując się na doniesieniu W. Jmć Pana, iż przedłużenie terminu kontraktów Mińskich, do pomienionego czasu, żadnych za sobą nie ciągnie niedogodności, ROZKAZUJĘ iemu takowy zamiar skutecznym, i celem tego uczynić z swojej strony należyte urządzenie: W Sanktpeterzburgu 1806 Roku Januaryi 23 dnia. Na Autentyku własną JEGO IMPERATORSKIEY MOSCI Ręką tak napisano:

ALEXANDER.

Kontrosignował Graff W. Koczubey.

O Zgodności z Autentykiem poświadczam, Gubernator Zacharyasz Karnieiw.

AUSTRYA

WIEDEN 26 lutego. Cesarz ogłosić kazał niektóre czyny obywatelskie po całej Monarchii dla przy-

kładu i naśladowania. Baron Veleznay przyrzekł na początku wojny komendzie Węgierskiej dać 6 ludzi konnych z bronią i zupełnym oporządzeniem, których miał sam utrzymywać własnym nakładem do końca wojny. Major Sereny odstąpił wysłużonej pensji; ażeby z niej 3 officyerów po 200 zł. ryń. corocznie odbierali. Obywatel miasta Węgierskiego Neusaltz obowiązał się utrzymywać żołnierza pieszego przez lat 10; co ażeby dopełnili jego następcy, jeśli sam umrze w tym przeciągu, złożył rękomyię rządowi. Drugi z miasta Theresiopol przyrzekł utrzymywać przez lat 2 dwóch pieszych żołnierzy. Trzeci z Cronstadu przystawił 3 rekrutów umundurowanych. Major Fronius ofiarował 600 zł. ryń. Skarbowi. Unterofficyer regimentu Szekler ustąpił na całą wojnę pensji 36 zł. ryń, przywiązanej do medalu złotego, który ten mąż waleczny dawniej otrzymał w nadgodę zasługi. Sclawonowie nadgraniczni zsykali 2500 meców rozmaitego zboża. Arcy B. Erlau tychże miar 3 t. ceną od targowej znacznie mnieyszą. Kupcy miasta Trieste złożyli 1300 zł. ryń. na wsparcie chorych i ranionych żołnierzy niedawno przywiezionych do Capo d' Istria. Kupcy miasta Raab równą sumę, na szpital u nich założony. Stany Comitatu Pesth rozdali 190 koni rolnikom Austriackim, którzy wszystkie utracili podczas wojny.

Serwianie, iak doniesiono z Semlina, korzystając z nocnych ciemności, d. 22 stycznia wpadli niespodzianie na wyspę Perecs, która leży na Dunaju, i Tureckim żołnierzem osadzona była. Poddali się wszyscy bez żadnego odporu. Zwycięzca prócz zapasu żywności, zdobył w tym miejscu 2 armaty, 4 zbrojne czayki, 30 statków ławonnych solą, które do Belgradu miały być wprowadzone; naostatek znaczną sumę pieniędzy, złożonych na wyspie, niby w naybezpieczniejszym schronieniu. To przedsięwzięcie skutkiem pomyślnym uwieńczone, Turkom i ludowi Chrześcijańskiemu równie jest dziwne; gdyż przeprawa nawet wednie zdawała się trudna i niepodobna prawie.

Siły swoje Czerni znacznie powiększył; werbunek nagły w całym kraju; ludzie którzy podczas niebytności naczelnika do domów odeszli, teraz muszą do chorągwi powracać. Chrześciance czynią gotowość do oblężenia Belgradu z wielkim pośpiechem; i chociaż na artylleryi im zbywa, Jańczarowie i Kersylianie potędze swojej nie ufając, uciekają z miasta w różne strony. Czerni spodziewa się wkrótce widzieć w obozach posiłki obiecane z Montenegro i Albanii, dla wyiednania których niedawno tajemną podróż odprawił do zprzymierzeńców. Z przeciwnej strony wojska Tureckie zgromadzać się zaczęły na granicach Serwii; powszechnie jest rozumienie, iż nie wprzód wtargną, aż z Constantinopola i mieysc innych odbiorą posiłki spodziewane.

Zaprzeczono teraz dawney pogłosce, iż Arcy X. Karol, gdy był u Napoleona w Stammersdorf, otrzymał od niego w podarunku szpadę kosztowną.

Zima u nas dotąd bardzo łagodna, drogi zepsute; dla tej przyczyny potomstwo Franciszka 2 do Węgier odesłane podczas wojny, dotąd tamże bawiło; lecz w tygodniu nast. powróci do naszej stolicy. Wiadomo, że Franciszek 2 na Seymie Presburgskim syna starszego następcę tronu, szczególniej polecił mężtwu i wierności doświadczoney Węgrzynów. Jeden z urzędników tego Królestwa, Szirmay, podał Arcy Xiążęciu młodemu wiersz od siebie napisany, który dla umiejących język Łaciński umieszczamy.

Ferdinande! tuis es quam bene, creditus Hunnis!

Finibus Austriacis dum ferus hostis adest.

O! nostris, melius succede penatibus hospes;

Pro muris nostræ pectora gentis habe.

Jbimus, et pro te moriemur, in arma ruemus,
Unicus ex nobis usque superstes erit.

Tunc orbis tumulo scribet: iacet Hunnus; et illa
Prodiga gens animæ, Regis amansque sui.

Fallor? Jd eveniet nunquam. Sed robore nostro
Stabis defensus, Rexque perennis eris.

Wszystkim Officyerom, którzy się znajdowali w
tey stolicy, kazano niezwłocznie powracać do swoich
regimentów; te zaś albo stanęły na miejscu wyznaczon-
ném od Arcy X. Karola, albo do niego pospieszają. Z
rady wojenney dotąd rozkaz nie wyszedł, iakim sposo-
bem dopełnione być powinny uszczuplone podczas ostat-
niey kampanii. Tymczasem armia zostaje na dawnym
stopniu, to jest: liczy 559 batalionów, 278 szwadronów.

B R Y T A N N I A W.

LONDYN 21 lutego: Według praw naszych, Re-
prezentant izby niższej wchodzący do Ministryum,
przestaje zasiadać w Parlamencie; powtórney elekcyi
trzeba. Fox był Reprezentantem Westminsteru ciągle
lat kilkadziesiąt. Wchodząc niedawno do rady Królew-
skiej, prosił o zwołanie Elektorów tego miasta. D. 13
był dniem tryumfu dla niego. Miał mowę upe-
wniając ziomek, iż zachowanie praw, swobod, kon-
stytucyi Angielskiej, chwała i szczęśliwość narodu, bę-
dzie celem iedynym troskliwey Ministrów czułości.
Przyieli oświadczenie Elektorowie radośnym okrzykiem,
mowę kilka razy przerywając; naostatek iednomyślnie
Foxa obrano. Podobnym sposobem drudzy Mini-
strowie po innych miejscach przy Reprezentacyi są u-
trzymani bez żadnych sporów.

Lord S. Vincent obeymuie wkrótce najwyższą kom-
mendę flotty kanałową zwaney; pod nim służyć ma Kró-
lewicz X. Clarence; Adm. Duckworth będzie pierwszym
z namiestników. Tymczasem Cornwallis naprawiwszy
w Falmouth okręta skolatane nawalnością, do Brestu po-
wrócił.

3 Okręta kompanii wschodn. w m. Wrześniu wysła-
ne z Madras przybyły do Portsmouth. Zastępca wiel-
korządcy zmarłego Barlow oświadczył XX. Indyjskim
i narodom, że rząd Angielski trwa nieodmiennie w spo-
koynych myślach, iakie miał Cornwallis. To samo
donosił Marattom G. Lake. Sam Holcar tylko myśli o no-
wych rozruchach; lecz podobno nie znajdzie zprzymie-
rzeńców. Okręta wspomniane blisko przygórka dobrej
nadziei spotkawszy statek obojętny, wiadomość od nie-
go wzięły, że Adm. Linois pod wyspą S. Helene krąży,
czekając zdobyczy. Przeto Anglicy udali się natych-
miast ku brzegom Brezylijskim, gdzie już nie znaleźli
G. Baird i Kapitana Popham, widzieli jednak z daleka
liczną flotę płynącą ku wschodowi, zkąd pewny wnio-
sek, iż podbić będzie osady Batawskie. Admiralicya
dziś jeszcze 30 statkom kazała nieść do przygórka ży-
wność i amunicyą.

Z Indyi zachodn. wiadomość przyszła, że Popham
opanował Hiszpańskie osady leżące nad rzeką Plata;
miał o tém donieść Gubernatorowi Barbados wyspy ok-
ręt powracający z południowego morza. Czekać trze-
ba o tey wyprawie pewniejszych rapportów od samego
Kapitana.

Z portu Cork niedawno wyszła pod żagle flotta ku-
piecka do wysp Antylskich. Znajdując się blisko Made-
ry ostrzeżona o krążącey eskadrze Francuzkiej, zawi-
a do portu Portugalskiego; Lecz przez d. kilka nie sły-
sząc o nieprzyjacielu, część pospiesza w zamierzoną po-
dróż, druga bojaźliwsza i ostrożniejsza zostaje na miej-
scu. Ta ocalała; pierwsza zaś spotkawszy Francuzów
rozproszona. Niewiadomo, cośmy stracili w tém zdarze-
niu; statki niektóre stanowszy w Indyi, powiadaia, że
prócz kilku wszystkie w zdobycz poszły; drugie świadczą
przeciwnie, iż nad kilka nie poymał nieprzyjaciel.

Dochody RP. Amerykańskiej znaczny wzrost bio-
rą. Dwa onych są przednieysze źródła, cło od wcho-
dzących do kraiu wybierane, iakoteż od wypro-
wadzonych za granicę towarów, sprzedaż gruntów pu-
stych na osadę, garnącym się zewsząd Europeyzykom.
Co wszystko dawniey nie czyniło nad 13 mill. dollarów;
iż zaś w r. 1805 skarb ziednoczonych stanów, miał
dochodu 18 mill dollarów, wydatku 15 mill. 450 t. do-
wod, iak znaczny wzrost bierze handel i rolnictwo.

Kongres pozostałe w skarbie półtrzecia mill. obrócić
kazał niemieszkając na spłacenie reszty długów publicz-
nych. Prowincya Carolina nie przyięła uchwały Kon-
gressu znoszącey handel Murzyński od r. 1808.

Uroczysty pogrzeb Pitta odprawi się d. 22. wszy-
stkie przygotowania dokończone, zwłoki leżą w sali
Westminterskiej.

Nowi Ministrowie rozdaia ieszcze urzędy wyższe
przyjaciołom swoim. Został Moira Gubernatorem wie-
ży Londyńskiej; Carnarvan W. Koniuszym, Ossulston
Podskarbisem Króla; Spencer dozorcą dóbr koronnych; Al-
bemarle Łowczym W. Ważny urząd Wielkorządcy osad
Indyjskich dostał się nie Lordowi Minto, lecz Barlow.
G. Lake zatrzymał najwyższą kommendę na wscho-
dzie. Margrabia Douglas będzie następcą Lorda Gower;
Hutchinson kommandantem najwyższym w Irlandyi,
Harrington w Szkocyi. X. d' Yorck nie wybrał ieszcze
pomocników dla siebie, którzy w kommissyi wojenney
zasiadać powinni. X. Bedford wyjechał na Wice Kró-
lestwo du Dublina; wiad. jego będzie okazały; liberya
każda kosztowała 100 FS.

W Hiszpańskim porcie S. Ander znajdowało się
kilkunastu Angielskich ieńców; tamże stał na kotwicy u
brzegu okręt Barbarossa 25 t. FS. szacowany, do Vera
Cruz wkrótce płynąć mający. Niedbałą straż onego
widząc nasi wpadają, kotwice podnoszą, pod żagle wy-
chodzą, i szczęśliwie trafiają do oyczyzny w liczbie 11.

Gubernator wyspy Trinidad po odkrytym śpisku,
ogłosił prawa surowe, których potrzebę wskazało nie-
bezpieczeństwo. O godz. 8 wieczorem w domach swo-
ich być powinni Murzyni, pod karą prędkiey śmierci,
zchadzki wszelkie im zabronione. Żołnierz i milicya
czuwać nieustannie powinna pod bronią.

Wczora deputowani Dublińskiej Akademii przez
Kancelerza Erskine wprowadzeni, audyencyą mieli u X.
Cumberland, ofiarując onemu Akt elekcyi na dostojność
Kancelerską teyże Akademii; X. przyiolił ich łaskawie.

Pod Jamaiką dała się widzieć niedawno eskadra
nieprzyjacielska; wnosimy, że te być musiały korsar-
skie statki, których coraz większą liczbę uzbiera Gua-
dalupa; 14 nowych wyszło na spotkanie flotty kupiec-
kiej, którą Adm. Strachan z portów naszych do Jama-
iki wyprowadził. Jednak w Martinice i Guadalupie gło-
szą Francuzi, że do nich przyjdzie z Europy obiecana
flotta wojenna z 8 t. żołnierzaladowego, których użyć
mają wodzowie na podbicie osad naszych. Więc Co-
chrane całą potęgę zgromadziwszy, stoi przed Martini-
ką, czekając przybycia nieprzyjaciół; sam jest ostrze-
żony, że wkrótce Duckworth z odsieczą pospieszy do
niego.

W Dublinie i wszystkich miastach Irlandzkich ro-
bia się zchadzki, gdzie podano projekt przesłania pro-
by do Parlamentu Królestw ziednoczonych, ażeby Akt
Unii został odwołany. Podobno Irlandczyków do tego
postępku ośmiela wiadomy im dobrze sposob myślenia
dzisiejszych Ministrów, którzy w czasie Unią głośno zga-
nili. Lecz z drugiey strony, mogła to czynić Opozy-
cya, czego Ministryum nie uczyni. Tymczasem Fox
odebrał pism bardzo wiele z różnych prowincyi, w któ-
rych przełożona jest konieczna potrzeba wprowadzenia
kiedykolwiek do kraiu powszechney tolerancyi, mianowi-
cie zaś uwolnienia Katolików, naybardziej Irlandzkich
od ucisku. Nie wątpimy, że Minister ziści nadzieie An-
glików. Na ostatniem posiedzeniu izby niższej zapyta-
ny przez iednego z Reprezentantów: coby rozumiał o
Unii? oświadczył, że uwielbia dzieło; lecz zawsze nagan-
nymi być rozumiał środki do tego użyte.

Względem zbroynych ochotników odmiany wielkie
wkrótce nastąpić mają. Wszystkie ich regimenta i dy-
wizye będą zwinięte, które po 2 razy w tydzień ćwiczyć się
nie zwykły w obrótach żołnierskich; część rozwiązanych
będzie wcielona do lepszych korpusów ochotniczych, re-
szta póydzie do milicyi, albo na powiększenie woysk re-
gularnych, na których utrzymaniu porządném w liczbie
odpowiadającej dostatkom i potrzebie narodu, Ministrowie
dzisieysi zasadzają bezpieczeństwo i powagę Mo-
narchii. Doświadczeni wodzowie osadzili, że iazdy An-
glia ma nad potrzebę; część znaczna żołnierzy w pie-
szych półkach ma być umieszczona.

Podany jest Parlamentowi, i przyięty projekt, aże-

by odtąd w Irlandyi całe zaczęto utrzymywać porządne metryki. Graf Munster Hannowerski Minister przybył do tej stolicy. Gdy nagle okoliczności i potrzeby krajowe ułatwione zostaną, Parlament ma być zamknięty na kilka tygodni, ażeby Ministrowie nowi czas mieli do rozpatrzenia się w interesach domowych i zewnętrznych. Lini rozumieją, że izba niższa zostanie rozwiązana, i nowe elekcye nastąpią, w których Grenville, Fox, Addington usiłować będą, wynieść na stopień Reprezentantów, iak naywiększą liczbę stronników swoich.

Kongres Amerykański oddaliwszy Arbitrów, tajemne rady odprawiał przez d. kilka; tam przedsięwziąć miało dzielne środki przeciw tym Mocarstwom, które dozwalaia, albo raczej nie powściągaia korszarów swoich od czynienia krzywdy, i zabierania statków RP. Co postanowiono, nie wiemy.

Grenville z urzędem Prezydenta izby skarbowey, złączył z inne, to jest pierwszego Lorda skarbu Irlandzkiego, i Audytora w skarbie Angielskim. Obydwa znaczny dochód przynoszą. Ostatni nie mógł być iemu oddany bez przyzwolenia Parlamentu; które wyjednawszy w izbie niższej sam Fox do Parów zaniósł, gdzie od r. 1791 widziany nie był.

Nowa Admiralicja wstępując w ślady poprzedników postanowiła trzymać zamknięte nayscisley porty nieprzyjacielskie, i stosowne rozkazy dała komendantom flott naszych. Pamiętamy, iak Opozycja dawniej ganiła tę ostrożność, iey zdaniem niepotrzebną, która statki Angielskie na zepsucie i zgubę częstokroć narażała.

Dyrektorowie kompanii Judyjskiej od Agenta swego w Bagdadzie wiadomość odebrali, że Wehabitowie miasto Medinę wzięli. Szturm był długi, zacięty i krwawy. Z wielu mieysc razem postępowały do murów Arabskie woyska. Wpadłszy nakoniec rabowały wiele Meczetów, ten między innemi naybogatszy, gdzie jest pamiątka Mahometa. Płec żeńską w pustynie swoje odprowadził zwycięzca. męszczyznom nie przebaczył. Wielbłądy ładowne zdobyczą poszły do Arabii; Wehabitowie zbliżyli się do Mekki i Gedda.

Adm. Thornborough zawiesił flagę na okręcie *Wales* od 98 arm: Kazano iemu z 6 okrętami lin. pośpieszać do Rochefort, i zamknąć eskadrę Adm. Lalle-mant. Duckworth, Warren, Strachan nic ieszcze o swoich czynnościach nie donoszą rządowi.

Gubernator Jamaiki pisze, iż Batawowie opanowali małą wyspę Aruba, w bliskości Curasao położoną. nie ma nad 5 mil obwodu; garnizon Angielski składał się z 18 ludzi; wytrzymał jednak z dniowe oblężenie. Tuśmy utracili znaczną zdobycz na Hiszpanach wziętą.

Lordowi S. Vincent Admiralicja władzę nieokreśloną powierzyła, iaką dawniej był zaszczycony Lord Howe. Gardner strzegący brzegów Irlandzkich, Keith Francuzkich i morza północnego, wodzowi naywyższemu podlegać maia. Collingwood zachowany przy flocie, która przebiegać będzie morze śródziemne.

Kompania morskiej assekuracyi na powszechném zgromadzeniu postanowiła przełożyć Admiralicji: że w kanale, na morzach i brzegach nawet Brytańskich żegluga dziś jest niebezpieczna: korsarze nieprzyjacielscy krążą po nich; dnia prawie niema, żeby nam nie zginął statek kupiecki, przez co rośnie strata kupców i Assekuracyiney kompanii. Proszą przeto, ażeby mianowicie pod Foreland i Dunquerque ciągle odtąd krążyły fregaty i korwety Angielskie, a zuchwałość korsarzy ukaraną została. Wszystko uczynić przyrzekł Grey przydujący.

Od kilku d. cisną się tłumy ludu nie przeliczone do oglądania trumny zawieraiącey zwłoki Pitta; na tej wypisano: iakich miał rodziców; pokrewieństwo z familiami Temple i Grenville, urzędy które piastował w narodzie, i pamiętne zasługi.

W Jamaice r. 1804 zebrano 20 mill. funt. kawy; w

r. 1805 24 mill. przed 15 lat nie było nad million. Po upadku osad Francuzkich w S. Domingo, Anglicy ten produkt obficie pomnożyli u siebie. Gubernator pomienioney wyspy donosił rządowi, że Kongres Amerykański zalecił Prezydentowi Jefferson 100 t. milicyi pod bronią trzymać; każda prowincja dostarczy przepisaną liczbę ludu. Wyższych Officyerów Prezydent wyznaczy, niższych obierze milicya sama. Summy potrzebne ze skarbu na lat 2 dać kazano. Na tajemney radzie czytał Kongres skargi wielu miast handlowych przeciw korsarzom woiuących Mocarstw; listy wielu maytków, którzy donoszą, że po zabranii okrętów RP. ludzi przymuszono do służby. Reprezentant Crowins-hield wyrachował, że na flottach Brytańni W. znajdować się może do 5 t. Amerykanów. Te wszystkie skargi, pisma, rachunki, doniesienia były powodem do napisania praw surowych przeciw korsarzom; co zaś w szczególności Amerykanie czynić będą, nie ogłosili; to tylko pewna, że obojętność zbroyną i wolną żeglugę bronić zamyslaia od wszelkiej napaści,

Miasta New Yorck, Baltimore, kilka innych do obrony kazano przygotować. Bankier nasz Thelusson został Parem Irlandyi pod imieniem Barona Rendlesham.

P R U S S Y.

BERLIN 1 Marca. Regiment wakuiący po GL. Goetze otrzymał X. Nassau Orange Fulda. Posłuiący w Paryżu Margrabia Lucchesini tu przybył. Wczora G. kawaleryi Kalkreuth wprowadził regiment dragonii Bareuth, z naypiękniejszych ieden w armii Pruskiej, 2 t. ludu liczący, ulubiony od Fryderyka W. pod którego hetmaństwem r. 1745 w bitwie pod Hohen Friedberg złamał 20 batalionów, 67 chorągwi zdobył. Bawiający u nas od nieiakiego czasu G. Angielski Lord Harrington wyiechał do Hamburga. W woysku Pruskiem niema odmiany; dywizye którym na stopniu woennym zostać kazano, powracaia do stanowisk, iakie miały podczas pokoju.

T U R C Y A.

CONSTANTINOPOL 24 stycznia. Porta rozkazała, ażeby oprócz woysk posłanych ku granicom Serwii, zgromadzały się inne, które składać powinny rezerwę. Pierwsza będzie pod Benderem, 2 pod Izmayłowem, 3 pod Sophią. Zdobycie Mediny przez Wehabitów, urzędownie jest u nas ogłoszone; wszystkiego dozwolił sobie zwycięzca: lekamy się o inne miasta leżące nad brzegami czerwonego morza. Posilek wysłać trudno w dalekie strony, zwłaszcza gdy rząd w Europie jest roztrgniony.

H I S Z P A N I A.

MADRID 3 lutego. Stan zdrowia X. Asturyjskiej dotąd niepolepszony, gdy blizkiem niebezpieczeństwem zagraża, nakazane jest po wszystkich kościołach nabożeństwo. Rossyjski poseł Stroganow niedawno przybył, miał wstępna audyencyą u Króla. Portugalska eska-dra wyszedłszy z Lisbony, długo krążyła w ciśnieinie Gibraltarskiej, szukaiąc Afrykańskich zbóyców. Zadnego nie widząc zawia do Alicante. Ztąd ma płynąć do Algeru, niosąc 152 ieńców tego narodu na zamianę, i znaczną sumnę pieniędzy dla okupna. poymanyh ziomków.

B A T A W S K A. RP.

AMSTERDAM 22 lutego. Morski Minister Verhuel zwiedzał porty RP. rozkazuiąc, ażeby śpiesznie budowano, naprawiano, uzbraiano wojenne okręta i fregaty nasze. Statki przewozowe, z których wysiadł G. Marmont na kampanią Niemiecką, dziś znajduia się w gotowości zupełney do żeglugi. Skończywszy dzieło swoje Verhuel gdy przybył do Hagi, odebrał odezwę od Napole-na, ażeby do Paryża pośpieszył; co wnet uczynił, biorąc z sobą iednego z Konsyliarzów stanu. Powszechnie jest rozumienie, że temu wodzowi rząd Francuzki odda kommendę naywvższą flottyli swoiey

Podobno też rada jego będzie potrzebna do podniesienia morskiej potęgi z Mocarstw zprzymierzonych, bitwą w Trafalgar przegraną nachyloney do upadku, jeśli tym czasem nie nastąpi ugoda. Słychać, że Minister Haugwitz ma podróż przedsięwziąć do Londynu, Schimmelpeninck do Paryża. G. Dumonceau donosi, że Minister Berthier, po krótkim zastanowieniu nad brzegiem rzeki Neckar, dozwolił iemu dywizją wojsk Batawskich odprowadzić do granicy oyczystey.

Wysokie stany zatrudniając się odkryciem źródeł dochodu publicznego, znalazły, że patenta uczynią do roku 5 mill. zł, holl. papier ciepłowy 5 mill, podatek z majątku ruchomego i nieruchomego gruntowy 13 mill.

WŁOCHY.

MEDIOLAN 5 lutego. Do Mantuańskiej twierdzy wprowadzono na załogę 850 Dalmatów; 4 ich bataliony zostawały w służbie Austriackiej przed wojną; resztę ludu odesłano do oyczizny. G. Miolis kommanderujący w mieście Wenecyi, kazał w porcie budować okręta wojenne rozmaitey wielkości; drzewo i maytków dostarczy Dalmacya. Dopóki nie nastąpi nowe urządzenie, kraje dawniej Weneckie na kwartał płacić powinny po 2 mill. lirów Mediolańskich.

WENECYA 3 lutego. Eugeniusz przybył do naszej stolicy; niemieszkając udał się do arsenału i rozkazuje, ażeby zaczęto budować okręta wojenne, dawniej zaczęte kończono. Wystawiliśmy dla niego gwardyę narodową. Rząd Francuzki otworzył tu pożyczkę 2 mill. fr. kapitał ma być wrócony za lat 6 z procentem 6. Bogatsi obywatele naradzają się codziennie o sposobach wskrzeszenia banku niegdy tak sławnego. Pragną powszechnie wszyscy, ażeby wojna morska koniec wzięła iak nayrychley; tym sposobem iedynie nasz handel zakwitnąć może. Dziś prawie cały jest w ręku obywatelów miasta Trieste. Kraj Wenecki podzielono na prowincye: Wenecyę, Padwę, Udine, Treviso, Vicenza, Werona, Belluno.

D. 15 Maia oglądać będziemy obrządek zaślubienia morza Adryatyckiego.

RZYM 1 lutego. Król z Sycylii oddalając się z Neapolu do Palermu, dał wyrok, donosząc poddaństwu, że za rzecz przyzwoitą osądził powierzyć władzę swoją następcy tronu, bez określenia żadnego. Józef Buonaparte założył główną kwaterę w Monte Albano, i rozkazał, ażeby żaden Officyer bez wyraźnego pozwolenia iechać nie mógł do naszej stolicy.

FRANCYA.

PARYZ 18 lutego. Minister do portów przesłał rozkazy, ażeby Neapolitańskie okręta zabierano. X. Borghese za sumę bardzo znaczną sprzedał rządowi naszemu w Rzymie dom, Villa Borghese nazwany; znajdujące się w nim zabytki starożytne, obrazy, inne osobliwości, do naszego Muzeum będą przeniesione.

Margrabia Lucchesini, za dozwoleńiem dworu swego wyjechał do Berlina; Słychać, że za miesiąc powróci na poselstwo, Kardynał Ruffo minął Lyon; wkrótce tu jest spodziewany.

Minister wewnętrzny Champagny listem okólnym zalecił, ażeby z całego kraju ludzie w kunsztach i rzemiosłach doskonalsi, na d. 2 Maja przysłali do Paryża, co mają najlepszego w swoim przemyśle. Tu przez wybranych sędziów przeyrzane dawniejszym zwyczajem odbiorą nadgródę

Napoleon rozkazał, ażeby Kościół S. Genowefy, Pantheonem nazwany, który podczas rewolucyi przeznaczono do przyjęcia zwłok śmiertelnych ludzi sławnych,

był oddany służbie Bożej.

Senator Fontenay umarł. Prezydent Senatu Neufchateau w kościele S. Sulpicyusza miał, według przepisu, mowę pochwalną. Długo był Mairem w Rouen. Pamiętają obywatele, co powiedział Reprezentantowi Carrier do tego miasta przyslanemu: możesz mnie zabić, lecz zdraycą uczynić człowieka poczciwego nie jest w mocy twojej. Za co długie więzienie wytrzymał.

W mieście Poitiers i okolicach czuli podwakość obywatele dość mocne trzęsienie, które iednak żadney szkody nie sprawiło.

RZESZA NIEMIECKA.

MUNICH 12 lutego. Poseł Otto ułatwiwszy spór zachodzący o niektóre dzierżawy Szwabskie z rządem Wurtembergskim, ułatwia inne z tymże i domem Badeńskim o dzierżawy Maltańskie w ich kraju położone, które złączone z Bawarskimi, prawem dziedzicznem dostać się mają X. Karolowi, drugiemu Synowi Maxymiliana. Sławną galeryą obrazów, która dawniej była w Dusseldorf, zawczora sprowadzono do naszej stolicy.

MUNICH 15 lutego. Między Maxymilianem I a X. Thurn Taxis zawarta jest umowa. Dyrekcyja poczty uznana za własność domu panującego w Bawaryi, który dochód postępuje X. za rewersem rocznym. Urzędnicy i służący powinni przysięgać na wierność X. na poddaństwo Maxymilianowi. Na urzędy X. poda 2 kandydatów; z których i wybierze dom Bawarski. Rozumie my, że podobnym sposobem rzecz ułożona będzie z rządem Wurtembergskim i Badeńskim.

Marszałek Berthier dotąd bawi u nas; niedawno rozkazał, ażeby Officyerom i żołnierzom pewną część żołdu zaległego na oporządzenie się wypłacono. Minister nasz Hertling dziś umarł. Francuzi z wielką trudnością ku Renowi prowadzą zawady obozowe. Drogi zupełnie popsute, koni niedostatek wielki.

HAMBURG 26 lutego. Wojska Pruskie cały Elektorat Hannowerski zastępują. Francuzki garnizon nie wyszedł z Hameln; niedawno G. Barbou widział się z G. Larisch.

FRANKFORT 18 lutego. Armia Marszałka Angereau wyciągając z naszych okolic, zmierza na Giessen, Wetzlar, Dillenburg Lipstadt do Detmold; główna kwatera dziś w Giessen. Lefevre którego dywizją pomnożono do 18 t. zostanie w kraju Darmstadzkim; sam u nas mieszkanie obrał; on utrzymywać będzie związek między Marsz. Augereau i armią wielką, która stanąć ma w bliskości lasu czarnego w Szwabii. Nowa dywizya wkrótce przechodzi na prawy brzeg Renu w Strasburgu. Dotąd Francuzi nie zajmują miejsca żadnego w krajach Elektora Hesse Cassel. Państwo Badeńskie podzielone będzie nowym sposobem na powiaty. Matka następcy tronu w Bruchsal mieszkać postanowiła, mając rocznego dochodu 120 t. zł. ryń.

W pismach Angielskich czytamy, że r. 1783, gdy zmarły Pitt Ministeryum przyjmował, Brytannia W. liczyła: 346 wojennych statków, 8900 kupieckich, długi publicznego 232 mill. FS. wydatku w czasie spokojnym nie licząc procentu, 12 mill. FS. Dziś po śmierci jego mają gotowych do boju statków zbroynych 760, kupieckich 19 t. długi 620 mill. FS. wydatek, nie licząc nadzwyczajnego wojennego, 32 mill. FS. nie wspominając Unii Irlandzkiej, i zdobytych krajów w Indyi wschodn. Trinitady, Ceylanu &c. które dobrze urządzone, dług cały zapłacić mogą.

RATISBONA 16 lutego. Dziś przez miasto nasze przechodzi 15 t. Francuzów 5 dywizyami; z tey liczby 10 t. ma stanąć w Aichstadt.